

Sujuvan elämän seutukaupungit

Kohti seuraavaa hallitusohjelmaa - seutukaupunkien kärjet

Monimuotoinen kaupunkipolitiikka

- Seutukaupungit ovat osa Suomen monimuotoista kaupunkipolitiikkaa, jota katsotaan kokonaisuutena. Kaupunkipolitiikan koordinaatiota valtioneuvoston sisällä tulee selkeyttää.
- Erilaisten kaupunkien tunnistaminen ja tunnustaminen antavat hyvät lähtökohdat kehittämiselle, joka mahdollistaa kaupunkien resurssien oikeasuuntaisen vahvistamisen ja erikokoisten kaupunkikeskusten yhteistyön edistämisen.
- Monimuotoisen kaupunkipolitiikan tulee vahvistaa koko Suomen eri alueiden ja erikokoisten kaupunkien elinvoimaa ja samalla varmistaa erilaisuuksien potentiaalin hyödyntäminen täysimääräisesti. Kaksikielisten seutukaupunkien erityispiirteet tulee myös huomioida.
- *Seutukaupungit tulee huomioida osana kaupunki- ja aluepolitiikkaa ja siten edistää seutukaupunkien elinvoimaa.*

Osaavan työvoiman tarve taataan ketterällä koulutuksella

- Osaavan työvoiman saanti on varmistettava seutukaupunkien 60 400 yritykselle ja tässä erityisesti ammatillisen koulutuksen järjestämisellä on merkittävä rooli. Toisen asteen oppilaitokset ovat keskeisessä asemassa seutukaupunkien elinvoiman kannalta.
- Innovaatioista 80-90 prosenttia syntyy käytännön tasolla, missä tekijöillä on vahva ammatillisen koulutuksen tausta.
- Työelämäyhteistyötä on kehitettävä lisäämällä resursseja ammatillisen koulutuksen reformin jalkauttamiseen. Erityisesti pienempien yritysten mahdollisuuksia työpaikalla opettamiseen on tuettava.
- Seutukaupungeissa toimii myös ammattikorkeakouluja, joilla on tärkeä rooli seudun kehittämisessä. TKI-toimintaa ammattikorkeissa pitäisi kansallisesti tukea uudella rahoitusvälineillä, sillä näiden soveltava TKI-toiminta luo merkittäviä hyötyjä niin yhteiskunnalle kuin yrityksille.
- Maahanmuuttajien kotouttaminen ja koulutus sekä täällä opiskelleiden ulkomaalaisten sitouttaminen Suomeen ovat osa seutukaupunkien työvoimapulan ratkaisua.
- Seutukaupunkien osaavan työvoiman saatavuutta edistävät hankkeet alkavat loppukeväästä 2019 ja niissä luodaan malleja työvoimapulan ratkaisemiseksi. Tulokset ja toimet käytännöt tahdotaan juurruttaa seutukaupunkeihin laajalti.
- *Seutukaupungit haluavat toimia kokeilualustana ja pilotoida erilaisia koulutusratkaisuja, joilla vahvistetaan jatkuvaa oppimista ja edistetään osaavan työvoiman saatavuutta koko maassa.*

Elinvoima ja palvelut valtteina

- Seutukaupungeissa toimivat yritykset ovat merkittäviä työllistäjiä – kokonaisuudessaan seutukaupungeissa sijaitsee noin 342 000 työpaikkaa (v. 2015 tilasto). Moni yritys on myös kasvuyritys.
- Seutukaupunkien keskustojen kaupallinen elinvoimaisuus ja lähipalvelujen saatavuus palvelevat myös naapuriseutuja.
- Tulevissa uudistuksissa tulee löytää ja toteuttaa koko alueen kannalta parhaat ja tarkoituksenmukaiset työnjakoratkaisut sote- ja kasvupalveluissa.
- Toimivat peruspalvelut ovat merkittävä elinvoimatekijä, mikä pitää turvata myös tulevaisuudessa.
- *Seutukaupunkien elinvoimaisuutta ja palveluiden tarjontaa tulee tarkastella kokonaisuutena ja siten estää hallinnonalakohtaisesta tarkastelusta johtuva näivettymisen riski.*

Saavutettavuus sijaa antaa

- Pitkien etäisyyksien Suomessa sujuvista kulkuyhteyksistä huolehtiminen on edellytys ihmisten ja tavaroiden liikkumiselle. Liikennematkaisuissa tulee huomioida myös tavaroiden arvo, ei vain sen määrä.
- Seutukaupunkien ja maakuntakeskusten välisen sekä näiden rajojen ylittävän liikenteen tulee olla julkisen henkilöliikenteen, tiestön sekä raideliikenteen käytön kannalta sujuvaa. Seutukaupungit ovat seutujensa työssäkäyntialuetta, joten lähialueen infra vaatii myös ylläpitoa.
- Seutukaupungit ovat keskeisiä raskaan teollisuuden ja vientiteollisuuden paikkakuntia – kansalliset ja kansainväliset riittävän kapasiteetin turvaavat liikennematkaisuudet myös kasvukeskuksien ulkopuolella ovat kriittisiä koko Suomen elinvoiman kannalta.
- Raskaan tavaraliikenteen siirtäminen rautateille ja lähimpiin satamiin on järkevää etenkin silloin, kun kyse on pitkistä kuljetusmatkoista.
- Digiajassa saavutettavuus kattaa myös verkkojen toimivuuden koko maassa.
- *Seutukaupungit haluavat edistää toimenpiteitä, joilla tavoite tunnin työssäkäyntimatka toteutuu laajasti ympäri Suomea.*

Kansainvälisyys kiihdyttää kasvua

- Seutukaupungit tarvitsevat kansallista huomiota yritystensä kansainvälistymisen tukemiseen.
- Kansainvälisille markkinoille siirtyminen kiihdyttää ja kasvattaa seutukaupunkien yritysten liiketoimintaa, mutta sisältää riskejä etenkin ensiaskelissa, joissa tarvitaan vahvaa tiedollista ja toiminnallista tukea.
- Seutukaupungit tarvitsevat ulkomaalaista työvoimaa ja kannattavat tarveharkinnan poistamista sekä Suomessa opintonsa suorittaneiden ulkomaalaisten työlupakäytänteiden virtaviivaistamista.
- Valtion tulisi luoda taloudellisia houkuttimia kansainvälisten yritysten ja työvoiman sijoittumiseksi Suomeen, esim. ulkomaalaisten opiskelijoiden lukukausimaksujen verovähennysmahdollisuus Suomessa tehdystä työstä.
- *Seutukaupungit haluavat pilotoida kansainvälisten rekrytointien malleja sekä löytää ratkaisuja ulkomaalaisten opiskelijoiden juurruttamiseksi Suomeen.*

Ilmasto ja kestävä elinympäristö

- Seutukaupungit haluavat edistää ilmastoneutraaleja ja vähähiilisiä ratkaisuja. Näitä ovat mm. biopolttoaineiden ja sähköläätusasemien jakeluverkko, vähäenergiset valaistusratkaisut sekä joukkoliikenteen, energiataloudellisen rakentamisen ja infran kehittäminen. Lisäksi uudis- ja korjausrakentamisen energiatehokkaita ratkaisuja tulee tukea.
- Maankäytön ja liikennejärjestelmän toteutus suunnitelmalla eheytetään yhdyskuntarakennetta ja vähennetään henkilöautoriippuvuutta sekä sovitetaan yhteen maankäytön ja liikenteen toteutusta.
- Lähiruoan käytön ja saatavuuden edistäminen, mm. tuottamisen ja jakelun esteitä poistamalla.
- Uusiutuvan energian hankkeiden ja ilmastotekojen lisäämistä on tavoiteltava esimerkiksi tekemällä hankkeet nykyistä houkuttelevimmiksi eri puolilla Suomea. Kuntia tulee kannustaa energiankulutuksen vähentämiseen ja vähäenergistien teknologioiden käyttöönottoon.
- Teollisen kiertotalouden mahdollisuudet ovat merkittäviä ja Suomessa kehitetyillä kiertotalouden teknologia- toimintamalli- ja palveluratkaisuilla on suuri vientipotentiaali. Useat seutukaupungit ovat hyvin teollistuneita suhteessa kokoonsa ja niistä löytyy suurteollisuuden ympärille muodostunut palveluekosysteemi ja siksi teollinen kiertotalous muodostaa erityisen mahdollisuuden juuri seutukaupungeille ja niiden yrityksille.
- *Seutukaupunkien ja yritysten kestävää elinympäristöä tukevien ratkaisujen edistäminen palvelee vahvasti kansallista ilmastotyötä. Kuntien panostuksista ilmastotavoitteisiin tulee kansallisella tasolla tehdä houkuttelevia ja saavutetut tulokset huomioida vahvemmin.*

